

Vem var BRUNO KREISKY?

Bruno Kreisky, född 1911, död 29 juli 1990; österrikisk politiker, förbundskansler 1970-1983.

Han var aktiv socialdemokrat från 1934 och satt i fängelse 1935 och 1938. Levde som politisk flykting i Sverige 1939 - 1946. Från 1956 satt han i österrikiska parlamentet och var utrikesminister 1959 - 1966. Blev ordförande för Österrikes socialdemokratiska parti 1967.

Bruno Kreisky anländer till USA.

Innehåll

- 1 Biografi
 - 1.1 Uppväxten i Wien
 - 1.2 Krigsåren och efterkrigstiden
 - 1.3 Förbundskansler (1970-1983)
 - 1.4 1983 - 1990

Biografi

Uppväxten i Wien

Bruno Kreisky växte upp i ett borgerligt judiskt hem i Wien. Åren efter Första världskriget styrdes staden av socialdemokraterna som förde ett mycket omfattande reformprogram i staden. Kreisky tog intryck av dessa stämningar och blev själv medlem i det socialistiska ungdomsförbundet 1927, något han länge dolde för sin familj som såg socialismen med stort ogillande. Han påbörjade sina studier inom juridik vid Wiens universitet 1930.

Efter det österrikiska inbördeskriget 1934 förbjöds socialistpartiet, och Kreisky tvingades till exil i Tjeckoslovakien. Efter att Sudetenland annekterats av Tyskland 1938, flyttade han från Prag till Sverige

Krigsåren och efterkrigstiden

I Sverige träffade Kreisky på flera andra tyskar och österrikare som levde i exil. Framförallt träffade han under krigsåren Willy Brandt, en vänskap som kom att stå sig livet ut.

Efter andra världskrigets slut 1945 blev Kreisky Österrikes första ambassadör i Sverige 1945. Österrike var vid det här laget inte självständigt (självständigheten kom först 1955) men en provisorisk österrikisk regering bildad av de fyra segrarmakterna hade bildats. Kreisky blev kvar på den österrikiska delegationen till 1950-talet. Han kom att spela en stor roll i förhandlingarna med de fyra segermakterna om att återupprätta en suverän österrikisk stat.

Under 1960-talet steg Kreisky i graderna inom SPÖ. Vid den här tiden kom han även att göra bekanskap med Olof Palme, och tillsammans med Willy Brandt kom dessa tre att styra var sitt land under 1970-talets början och odlade djupa vänskapliga relationer med varandra.

Förbundskansler (1970-1983)

1967 blev Kreisky ordförande för Österrikes socialdemokratiska parti och nådde 1970 en relativ majoritet vid parlamentsvalen 1970. Han kunde bilda en minoritetsregering och blev förbundskansler. 1971 fick Kreisky och SPÖ absolut majoritet vilket man skulle få ytterligare två gånger fram till 1983.

Under Kreiskys tid som kansler kom en rad sociala och rättsliga reformer: familjerätten gjordes om och aborter och homosexualitet avkriminaliserades. Arbetsveckan reducerades till 40 timmar och jämställdhetslagar drevs igenom. Kreisky stödde byggandet av kärnkraftverk i Österrike. En folkomröstning 1978 stoppade planerna på ett kärnkraftverk i Zwentendorf, något som höll på att orsaka Kreiskys avgång då han hade satt mycket av sin personliga pretige i projektet. Han kom ändå paradoxalt nog leda SPÖ till sina största valframgångar i valet 1979.

Kreisky var populär bland många arbetarväljare i storstäderna eftersom han byggde ut det sociala skyddsnätet, men var samtidigt föraktad av flera konservativa som ansåg honom vara slösaktig och lägga i sig i saker som han inte borde ha gjort. 1980 erkände Österrike PLO som organisation, något som fick Israel att hota med att bryta sina diplomatiska förbindelser med landet. Kreisky, som själv var jude, försökte verka som en medlare i Mellanösternkonflikterna och höll därför kontakter med flera arabiska stater. Hans insatser i konflikten fick dock ringa påverkan i praktiken.

Abortfrågan och avkriminaliseringen av homosexualitet var frågor som hade splittrat Österrike under 1960-talet, inte minst eftersom en majoritet av katolikerna var emot reformer. Kreisky byggde därför upp framgångsrika kontakter med reformsinnade kardinaler och biskopar inom katolska kyrkan, något som baddade för avskaffande av flera sedlighetslagar.

Kreisky försökte använda Österrikes neutrala ställning till att medla i internationella konflikter, och inte minst i öst-väst frågor. Många av dessa möten mellan USA och Sovjetunionen förlades i Wien, eftersom Österrike var ett neutralt land. Kreisky drev även på byggandet av UNO-City i Wien som är ett av FN:s europakontor trots protester från stora delar av stadsbefolkningen.

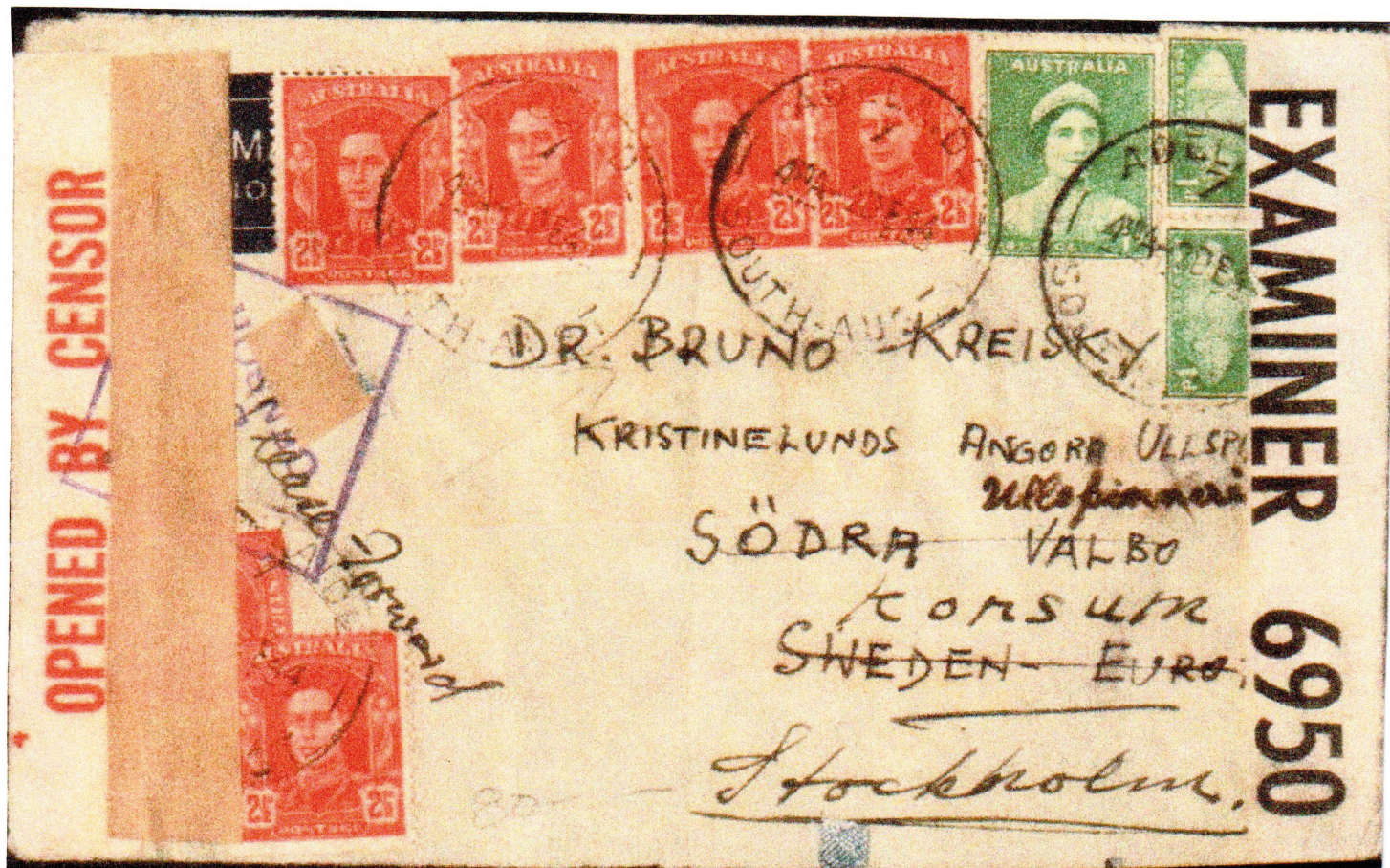
Kreisky hade ett kontroversiellt förhållande till Simon Wiesenthal som drev Wiesenthalcentret i Wien. När Kreisky bildade sin första regering 1970, kunde Simon Wiesenthal avslöja att flera av de nya ministrarna hade varit bakom krigsförbrytelser under andra världskriget. Debatten mellan Kreisky och Wiesenthal gav upphov till en häftig ordväxling med upprepade vredesutbrott från Kreiskys sida.

1983 - 1990

Valet 1983 blev ett bakslag för de österrikiska socialdemokraterna. ÖVP hade gått fram liksom de gröna och SPÖ hade därför ingen egen majoritet längre. Kreisky, som var till åren kommen, började känna av den interna kritiken som riktades mot honom samtidigt som hans egen hälsa började svikta. Han valde därför att avgå 1983, och drog sig tillbaka från offentligheten. Problem med njurarna skulle präglade hans sista år tills han dog 79 år gammal i juli 1990.

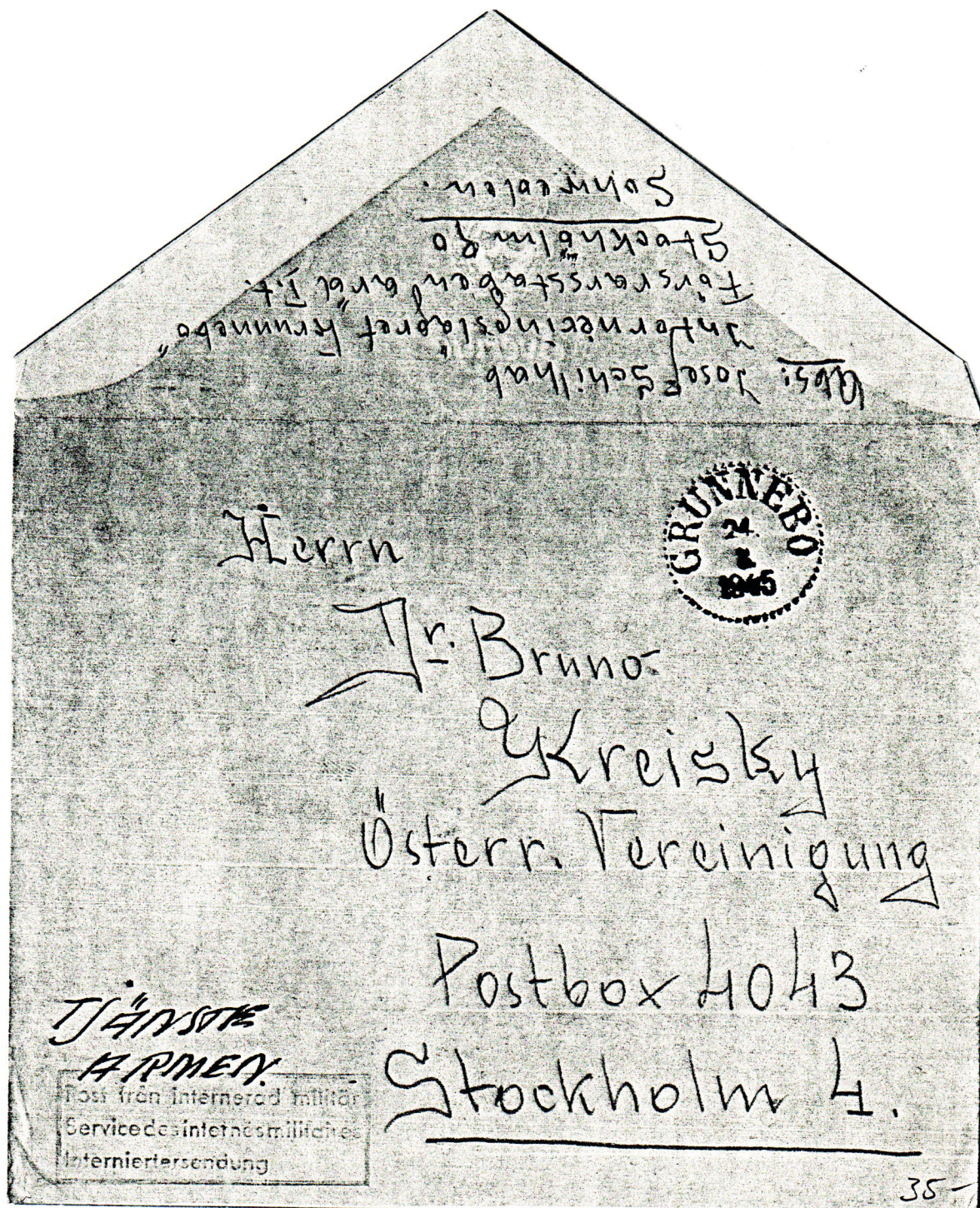
Hämtad från "http://sv.wikipedia.org/wiki/Bruno_Kreisky"

Kategorier: Män | Födda 1911 | Avlidna 1990 | Österrikes förbundskanslerer | Hedersdoktorer vid Göteborgs universitet

Brev från ADELADE / Australien den 4.12.44 till Bruno Kreisky, Angora Ullspinneri, VALBY / Sverige.

Brevet är eftersänt till Konsum / Stockholm. Kuvertets vänstra sida bär australiensisk censurförslutning och censurstämpel. Höger kortsida bär brittisk Londoncensur "P.C.90 / OPENED BY / EXAMINER 9650".

Interneringsbrev, "Tjänste / Armén" från interneringslägret GRUNNEBO den 24.8.45 till Bruno Kreisky, Österrikeföreningen, Stockholm
Försändelsen bär en rektangulär trespråkig stämpel "Post från intenerad militär".

Fältpost / Interneringspost från interneringslägret i GRUNNEBO till STOCKHOLM. Brevet är avstämplat den 24... 1945 (möjlig avstämpling mellan 1.7.45 och 15.12.45). Avsändaren nödländade på Bulltofta / Malmö den 8.5.45 och utlämnadse till Sovjetunionen den 3.12.45. Försändelsen har granskats av "Internerings-avdelningen inom Försvarsstabens Sek. I (Fst/It)". Kuvertets framsida bären röd censurstämpel "Granskad av SVENSK militärmyndighet" samt en röd fyrkantstämpel "Post från internerad militär / Service des internés militaires / Interniertensendung", vilker anger portofrihet. Brevet har varit frankerat, men frimärket har avlägsnats. Adressat är "Österreichische Vereinigung in Schweden / Dr. Kreisky / Konsum / Stockholm 4"

BRUNO KREISKY österrikisk landsflykting i Sverige 1939 – 1946. Han blev Österrikes ambasadör i Sverige fram till 1953, då han utsågs till Österrikes utrikesminister. Från 1970 till 1983 var han Österrikes förbundskansler. Bruno Kreisky avled den 29.7.1990.